

CÂȘTIGĂTORII BURSELOR FEDERAȚIEI MONDIALE A SAVANȚILOR PENTRU 2018

Dr., conf. univ. **Nicolae STRATAN**
Arhiva Științifică Centrală a AȘM

Academia de Științe a Moldovei, începând cu 1999, desfășoară o fructuoasă colaborare cu Federația Mondială a Savanților (FMS) din Geneva. În consecință, doctoranzii din Republica Moldova, împreună cu alți tineri cercetători din 110 țări, au acces, anual, la bursele acestei prestigioase organizații internaționale în domeniul științei universale.

Programul de burse este inițiat și susținut de **prof. Antonino ZICHICHI** (Geneva), ilustru cercetător în domeniul fizicii nucleare, președintele Federației Mondiale a Savanților și unul dintre fondatorii ei. Federația a fost instituită în 1973, în Erice, Sicilia, de către un grup de cercetători valoroși pentru a promova cooperarea internațională în domeniul științei și tehnologiei pe diferite continente, în vederea unui schimb liber de informații și de noutăți științifice care să fie valorificate în numele progresului umanității. Astăzi Federația Mondială a Savanților întrunește peste 10 000 de tineri cercetători din diferite țări.

În total, grație colaborării Academiei de Științe a Moldovei cu Federația Mondială a Savanților, de la 1999 încoace, peste 170 de doctoranzi din țara noastră au beneficiat de bursele FMS, contribuind prin lucrările sale la acumularea unor cunoștințe noi pe segmente moderne de cercetare.

În 2018, în Republica Moldova, de bursele Federației Mondiale a Savanților beneficiază 10 persoane: **Diana Castraveț** (Institutul de Cercetări Juridice și Politice), **Olesea Cojocaru** (Universitatea Agrară de Stat din Moldova), **Oxana Radu** (Universitatea Tehnică din Moldova), **Victor Ceban** (Institutul de Fizică Aplicată), **Irina Gînsari** (Institutul de Chimie), **Alisa Moșneaga** (Universitatea de Stat din Moldova), **Ecaterina Heghea** (Institutul Național de Cercetări Economice), **Ivan Budanaev** (Institutul de Matematică), **Vladislav Caldari** (Institutul de Zoologie) și **Elena Hajdău-Chicarosh** (Institutul de Fizică Aplicată).

La sfârșitul anului 2017, câștigătorii bursei au fost invitați la o discuție cu președintele AȘM, acad. Gheorghe Duca, care a calificat oferirea acestor burse drept o importantă tradiție internațională de susținere a tinerilor cercetători.

Președintele AȘM a înmănat deținătorilor de burse scrisorile de recomandare, subliniind că acest fapt

trebuie să îi motiveze și mai mult în realizarea obiectivelor propuse pe întreg parcursul desfășurării cercetărilor științifice și, totodată, îi obligă să rămână un exemplu de urmat, inclusiv prin susținerea tezelor de doctorat în termen.

Conform condițiilor, concursul pentru bursele FMS este destinat tinerilor cercetători care își fac studiile în cadrul universităților sau instituțiilor de cercetări științifice. Activitatea pretendentului trebuie să fie legată de unul din cele 15 domenii prioritare stabilite de FMS: solul, apa, alimentarea, energia, poluarea, limitele de dezvoltare, schimbările climatice, monitoringul planetar, proliferarea rachetelor și apărarea, știința și tehnologia țărilor în curs de dezvoltare, transplantul de organe, medicina și biotehnologia, poluarea culturală, protecția privind obiectele cosmice și conversia resurselor militare. Durata fiecărei burse este de un an. Valoarea ei constituie 150 de franci elvețieni lunar.

Concursul a demarat în mai 2017, anunțul fiind plasat timp de o lună pe site-ul [www.http://așm.md](http://așm.md). S-au înregistrat candidați din diverse instituții ale sferei științei și inovării. În competiție au intrat, de asemenea, doctoranzi din cadrul universităților abilitate cu dreptul de a pregăti cadre științifice prin doctorat și postdoctorat.

Dosarul condiționase două scrisori de recomandare din partea unor specialiști în domeniu și o scrisoare din partea conducătorului cu acordul de a fi conducător științific al aplicantului. În total, au fost depuse 17 dosare. Ulterior, dosarele au fost expediate în adresa FMS care, după o selectare riguroasă, a informat AȘM despre rezultatele concursului.

Pe parcursul anului, bursierii urmează să prezinte la fiecare două luni câte un raport de 6-8 pagini. O dată la șase luni vor întocmi un raport pe jumătate de an de 10-15 pagini, acesta fiind expedit la Federația Mondială a Savanților.

În încheiere, doctoranzii vor elabora raporturi finale, care de asemenea vor fi expediate la sediul central al FMS, iar în baza acestora va fi scris un raport integral, care va fi prezentat de președintele Academiei de Științe a Moldovei la Adunarea Generală anuală de dare de seamă a FMS.